VIÐMERKINGAR

SAMBAND
EIRIKUR LINDENSKOV
EIRIKUR@SOSIALURIN.FO
TLF 341800

Ræðuleikin á Haiti

Náttúruvanlukkur eru afturvendandi og gerandishendingar kring alla jørðina. Summi øki eru meira rakt enn onnur. Og náttúruvanlukkur kunnu vera so nógv, alt frá jarðskjálvtum til goysandi vulkanir. Gjøgnum søguna hjá mannaættini hava hesar náttúruvanlukkur herjað jørðina, og so leingi jørðin er til fara vit at verða rakt av hesum vanlukkum, nøkur øki verri og onnur minni.

Eitt av økjunum, sum higartil er sloppið undan teimum herviligu náttúruvanlukkunum er oyggjalandið Haiti. Til fyri nøkrum fáum døgum síðani. Tá varð landið eftir fáum sekundum rakt av einum tí herviligasta jarðskjálvtanum í søguni, og í skrivandi løtu vita vit ikki, hvussu mong mannalív hesin jarðskjálvti hevur kravt. Onkur sigur 50.000 mannalív, onkur annar sigur fleiri hundraðtúsund.

Høvuðsstaðurin er nærum lagdur fullkomiliga í oyði. Har búðu tvær milliónir fólk.

Úr øllum heiminum kemur hjálp til Haiti, men trupulleikin hevur higartil verið tann, at tað hevur verið so torført at fáa hjálpina til tey neyðstøddu, her ikki minst tí, at flogvøllurin eisini varð raktur av skjálvtanum.

Eisini úr Føroyum fer neyðhjálp til Haiti. Landssstýrið hevur gjørt av at lata 150.000 kr., og hjá tí virkna felagsskapinum Reyða Krossi arbeiða tey dag sum nátt at savna inn pengar til tey neyðstøddu. Øll hava vit møguleikan at stuðla, og tað skal vera vón okkara, at allir føroyingar geva sín stuðul. Um hann so bara er ein hundraðkrónuseðil, so munar tað.

Við hesum orðum fara tankar okkara til tey, sum hava mist, og tað skal vera vón okkara, at so mong til ber verða bjargað, tí enn liggja túsundtals fólk livandi undir húsaleivdunum.

Men tað kemur so eisini ein dagur aftaná, og her verður hjálpin eisini av stórum týdningi, eisini hjálpin úr Føroyum.

Sosialurin

Inntøkutrygd og skattur

JAN HØJGAARD

Kor fiskimanna skulu betrast, og hetta skal gerast í sáttmálasamráðingum og við at varðveita og útbyggja lógarfestar skipanir.

Tað hevur í longri tíð verið eitt miðvíst trýst á inntøkutrygdina og sjómannaskattin. Fiskimaðurin hevur verið fyri hørðum ágangi frá nógvum síðum. Tað tykist sum, at fleiri í politisku skipanin kappast um at koma við uppskotum, sum kunnu gera korini hjá fiskimannafamiljunum munandi verri.

Vit sóu í uppskotinum til fíggjarlóg fyri í ár, at játtanin til minstulønina var als ikki nevnd í uppskotinum, og í august í fjør var játtanin til minstuløn uppi. Tíbetur var hetta fingið upp á pláss.

Útsagnirnar eru, at sjómannaskatturin og minstalønin skal takast av. Lat meg bara gera tað heilt greitt, at tað verður ikki við mær sum formanni, at hetta fer at henda. Eg veit, at í hesum máli fara vit at standa saman sum ein maður. Felagið hevur fyrr verið í ógvusligum orrustum, og tað skulu vit ikki smæðast at endurtaka um neyðugt.

Betra kor fiskimanna
Eg vildi ynskt, at landsins myndugleikar vendu sær til okkara við spurninginum, hvussu vit í felag kunnu betra kor fiskimanna. Tað tykist, sum at øll halda, at sjófólk eru slík, sum forvinna milliónir og liva í sús og dús. Hetta er bara langt frá tí veruleika, sum eg upplivi hann.

Vit kunnu eisini bara hyggja eftir hagtølunum fyri at staðfesta, at inntøkurnar hjá nógvum av limum okkara í løtuni ikki eru stórt meir enn minstalønin. Og tað vita vit, at av minstuløn livur ongin eina greivatilveru – tvørturímóti.

Kor fiskimanna skulu betrast, og hetta skal gerast bæði við sáttmálasamráðingum umframt at varðveita og útbyggja nakrar lógarfestar skipanir.

Eisini Bergtóra vil ríða á mótmælisalduni - men hví bara nevna hálva sannleikan?

HANS PAULI STRØM
løgtingsmaður

Nú stórur ágangur er á landsstýriskvinnuna í almannamálum og samgonguna annars fyri ávísar ófantaligar spariætlanir, so roynir Tjóðveldi at halda seg í fremstu røð. Høgni skrivar. Og krúnprinsessan, Annita. Og ein av fornu røddunum, sjálvur Jógvan Arge. Drúgvar greinar, øll um tað sama. Men tað er ikki nóg mikið. Tí tann sera skrivingarsama Bergtóra Høgnadóttir Joensen vil eisini ríða við í kappingini um nøkur partapolitisk poeng í hesi fólksligu mótmælisalduni.

Í síni grein nevnir Bergtóra m.a. hesi "inntriv í gerandisdagin hjá pensjonistum":

- "Møguleikin hjá pensjonistum at fáa stuðul til vitaminir og kostískoyti er tikin burtur"
- "Egingjaldið til heilivág er hækkað"
- "Stuðul til heilivág er skerdur".

Eg eri samdur í, at hetta vóru alt negativar broytingar, sum blivu framdar í desember 2008, og sum elvdu til stóran ruðuleika á stuðulsøkinum fyri heilivág, og fyri nógvar brúkarar førdi tað eisini til ógvisliga dýrkan av teirra neyðuga dagliga heilivági.

Men Bergtóra eigur at vita – og fegnast um - at beint fyri jól samtykti løgtingið einmælt nýggju lógina um Heilsutrygd, har ein hornasteinur er nýggja tilskotsskipanin fyri heilivág, sum kemur í gildi nú 1. apríl.

Tá henda hesar broytingar:

- At stuðulin til heilivág verður hækkaður so nógv, at egingjaldið hjá pensjonistum, børnum og varandi sjúkum verður sett so langt niður, at ongin teirra kemur at gjalda meir enn 1195 kr um árið – svarandi til knappliga 100 kr. um mánaðin!
- At egingjaldið hjá øllum øðrum brúkarum av heilivági í mesta lagi verður 1600 kr um árið, svarandi til 133 kr. um mánaðin!
- At pensjonistar fáa lógarfestan rætt til stuðul til vitaminir, kostískoyti o.t. heiliráð.

Hetta eru jú stórfingnar broytingar, sum koma í gildi um hálvantriðja mánað. Vit eiga at fegnast um, at tað á slíkan fyrimyndarliga hátt ber til at rætta uppaftur upp á avgerðir, sum ikki vístu seg at vera rættar men tvørturímóti.

Spariætlaninar hjá landsstýriskvinnuni á almannamálum, sum so harðlig mótmæli hava verið ímóti í seinastuni, verða tikin upp á landsstýrisfundi mánadagin. Eg ivist ikki í, at landsstýrið tá fer at taka eina ábyrgdarfulla støðu í málinum.

Innsent tilfar
Av tí at vit fáa rættuliga nógv innsent tilfar sendandi – meira enn vit fáa í blaðið – hevur blaðleiðslan verið noydd at gjørt nakrar avmarkingar.

Enn sum áður skal fult navn skal vera undir øllum innsendum greinum – annars verða tær ikki prentaðar. Harnæst tilskila vit okkum rætt til at ikki at taka við tilfar, sum eisini er sent øðrum bløðum ella hevur verið prentað aðrastaðni.

Drúgvar greinar – greinar sum eru longri enn áleið 5.500 tekn, verða raðfestar lægri, og koma bert í blaðið, um pláss er fyri teimum. Tað er ein fyrimunur um vit fáa tilfarið umvegis teldupost ella á diskli.

Sosialurin

Sosialurin
Stovnaður: 1927
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller jan@sosialurin.fo
Blaðstjóri: Eirikur Lindenskov eirikur@sosialurin.fo

Marknaðardeild: lysing@sosialurin.fo
Marknaðarleiðari: Finnbjørg Nattestad finnbjorg@sosialurin.fo
Høgni Thomsen hogni@sosialurin.fo
Elin Vatnhamar Olsen evo@sosialurin.fo
Svein Rógvi Nielsen Ljósstein sveinrogvi@sosialurin.fo

Blaðfólk:
Áki Bertholdsen aki@sosialurin.fo
Vilmund Jacobsen vilmund@sosialurin.fo
Inna Törnroos inna@sosialurin.fo
Magnus Gunnarsson maggi@sosialurin.fo
Rigmor Dam rigmor@sosialurin.fo
Leo Poulsen leo@sosialurin.fo
Eyðun Klakstein eydun@sosialurin.fo
Árni Joensen arni@sosialurin.fo
Anna V. Ellingsgaard anna@sosialurin.fo
Rógvi Nybo rogvi@sosialurin.fo
Eirikur í Jákupsstovu eij@sosialurin.fo

Ítróttur:
Jákup Mørk jakup@sosialurin.fo

Myndamenn:
Álvur Haraldsen alvur@sosialurin.fo
Jens Kristian Vang jensk@sosialurin.fo

Kykmyndir:
Alvin Elleby Andersen alvin@ras2.fo

Sosialurin í Norðoyggjum:
Nólsoyar Pálsgøta 1, 700 Klaksvík
tel. 458686 fax 458687
e-post: klaksvik@sosialurin.fo

Sosialurin í Suðuroy:
tel. 375364 fax 375464
tel. 228814
e-post: aki@sosialurin.fo
e-post: dagfinn@sosialurin.fo

!!! Haldarar
sum ikki hava fingið blaðið, kunnu ringja til 341818 frá kl. 8.00-20.00 og boða frá

Uppseting/prent:
Uppseting: Sosialurin
Prent: Prentmiðstøðin
Útgevari:
Sp/f Sosialurin
Avgreiðsla:
Mán.-frí. 8-16
Tórsgøta 1, 100 Tórshavn
Tel. 341800, Fax 341801
Postadressa:
Postboks 76, 110 Tórshavn
E-mail:
post@sosialurin.fo
lysing@sosialurin.fo
lysingartorg@sosialurin.fo
varp@sosialurin.fo

Blaðið verður prentað mánadag-fríggjadag klokkan 13[30]

Lýsingar

Freistir:	Tekstlýsingar	Størri lýsingar	Lýsingartorgið	Heilsanir
Mánadagsblaðið	Mán.kl. 10	Frí. kl. 15	Frí. kl. 12	Frí. kl. 12
Týsdagsblaðið	Týs. kl. 10	Mán. kl. 15	Mán. kl. 12	Mán. kl. 12
Mikudagsblaðið	Mik. kl. 10	Týs. kl. 15	Týs. kl. 12	Týs. kl. 12
Hósdagsblaðið	Hós. kl. 10	Mik. kl. 15	Mik. kl. 12	Mik. kl. 12
Fríggjadagsblaðið	Frí. kl. 09	Hós. kl. 15	Hós. kl. 12	Hós. kl. 12

Størri lýsingar, sum nógv arbeiði stendst av, mugu vera inni í góðari tíð og áðrenn ásettu freistir.
Framíhjápláss má umbiðjast í góðari tíð.

Stødd:
Ein heil síða í Sosialinum er 254 mm breið og 346 mm í hædd. Breiddin á einum teigi er 39 mm og rúmið millum teigarnar er 4 mm.

Innsent tilfar
Fult navn skal vera undir innsendum tilfari. Innsendar greinar, har blaðleiðslan ikki er kunnað um bústað og telefonnummar, verða ikki settar í blaðið.